

1

Onderwerp: 1 uitkomst lijn vanuit Turkije

Begin: ma 24-4-2023 07:30

Einde: ma 24-4-2023 08:00

Terugkeerpatroon: (geen)

Organisator: 1

13:35 contact gehad met 1

Hij heeft 1 gesproken.

Deze heeft zijn zorgen geuit naar de heren toe, maar ze blijven op hun standpunt, ondanks 'gedreig uit Turkije'.

1 heeft ook met ze gesproken en zijn en 1 zorgen gedeeld.

Heeft aangegeven dat ook in Turkije dit gevolgen zou kunnen hebben.

Men houdt vast aan de toezegging van de burgemeester; 'de zaak is al rond' etc.

Men is op de koers dat het gewoon door moet gaan.

1 baalt van de houding.

1 wil liefst een zo extern mogelijk argument.

1 en 1 kunnen niet meer doen dan ze nu gedaan hebben.

1 laten het nu liever aan Roelof over.

2

05042023 om 11:16

Roelof geappt:

“Dag Roelof

Gesproken met

1

Het gaat om iemand die zorgen heeft willen uiten over de ontwikkelingen mbt het monument. Ging ook over dat er al contact zou zijn geweest vanuit diegene met het consulaat.

Diegene is doorverwezen naar mij, en de verwachting is ook dat hij contact met mij zal leggen.

1 zal nog nakijken of ze zelf contactgegevens kunnen achterhalen. Als dat lukt bel ik diegene zelf op.”

MEMO

13

Datum : 25 april 2023

Aan : Roelof Bleker

Van : 1

Onderwerp : Vertrouwelijk - Annotatie/stand van zaken burgemeester voor
gesprek met Comite 1915

5

Comité 1915

De burgemeester van Enschede
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

Enschede, 30 april 2023

Betreft: het plaatsen van het monument in het Volkspark in Enschede ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de genocide op de Arameeërs

Geachte heer Bleker,

Afgelopen dinsdag 25 april 2023 heeft u gesproken met een delegatie van het Comité 1915. Tijdens dit gesprek heeft u aangegeven dat u voornemens bent het plaatsen van het genocidemonument in het Volkspark uit te stellen. Middels deze brief willen wij u kenbaar maken oneens te zijn met het voorgenomen uitstel van het plaatsen van monument.

Als Comité 1915 hebben we sinds 2015 voorbereidend werk verricht teneinde een monument te kunnen realiseren ten behoeve van de slachtoffers van de genocide op Arameeërs. Hierover hebben we vele gesprekken gevoerd met onder andere oud-burgemeester van Enschede Onno van Veldhuizen en oud-burgemeester van Rijssen Arco Hofland. Helaas heeft dat niet geleid tot het realiseren van een monument. De afgelopen jaren hebben we als Comité 1915 een dialoog op gang gebracht door in gesprek te gaan met Turks-Nederlandse organisaties, Turkse historici en Turks-Nederlandse intellectuelen. Organisaties als de Samenwerkende Democratische Organisaties Enschede¹ maar ook Turkse historici zoals Tayfun Balcik en Turks-Nederlandse intellectuelen zoals Sinan Can² hebben deelgenomen aan debatten en herdenkingen die georganiseerd zijn door het Comité 1915 of de aangesloten Aramese organisaties. De historicus Tayfun Balcik sprak over “de uitgestoken hand” van het Comité 1915.

Deze dialoog met de Turks-Nederlandse gemeenschap heeft ertoe geleid dat nu de tijd rijp is geworden voor een monument ter herinnering aan de slachtoffers van de genocide op Arameeërs. Daarom hebben wij een verzoek ingediend om een herdenkingsmonument te plaatsen in het Volkspark in Enschede, waar we de laatste jaren de genocide hebben herdacht. We waren dan ook zeer verheugd met het besluit van het college B&W van 16 feb jl. om toestemming te verlenen voor de plaatsing van een herdenkingsmonument in het Volkspark (zie bijgaande mail). Het feit dat alle fracties in de gemeenteraad hiermee akkoord zijn gegaan, toont aan dat er breed draagvlak is voor het monument binnen de Enschedese samenleving. Na ontvangst van het besluit van het college van B&W en het daarmee gewekte vertrouwen, zijn we onmiddellijk in actie gekomen, en hebben wij een natuursteen geïmporteerd en een bedrijf ingeschakeld om het monument gereed te maken conform het ontwerp dat met de stadsbouwmeester is gedeeld. De kosten ter voltooiing van het monument schatten we in op ongeveer 30.000 euro.

¹ <https://www.tubantia.nl/enschede/voor-het-eerst-turkse-nederlanders-bij-herdenking-aramese-genocide-in-enschede~a05cc3ee/>

² <https://youtu.be/-rY59kCaA7c> & <https://youtu.be/MbG8f1oTvSg>

Als Comité 1915 hebben we alle voorbereidingen getroffen teneinde het monument voor 15 juni aanstaande te kunnen plaatsen in het Volkspark in Enschede. We zijn dan ook enorm teleurgesteld door uw voornemen om de plaatsing van het monument uit te stellen. Middels deze brief vragen wij u dit standpunt te herzien zodat het monument voor 15 juni aanstaande wordt geplaatst. Daarnaast willen wij deze brief gebruiken om u nader te informeren over het Comité 1915 en de aangesloten Aramese organisaties.

Tijdens het gesprek met onze delegatie heeft u te kennen gegeven dat er veel druk is vanuit de Turkse overheid en Turkse moskeeën om het monument niet te plaatsen. Dit is voor ons geen reden om het plaatsen van het monument uit te stellen. Het zou immers vreemd en onwenselijk zijn als de Turkse overheid een rol speelt in de beslissing of een monument geplaatst mag worden in Enschede. Het zwichten voor druk van de Turkse overheid zou een kwalijke zaak zijn, juist omdat veel Nederlandse Arameeërs Turkije ontvlucht zijn vanwege onderdrukking en discriminatie. Nederland is bij uitstek het land dat staat voor vrijheid en mensenrechten. Het Internationaal Strafhof is dan ook niet per toeval in Nederland gevestigd. Het herdenken en erkennen van de genocide op Arameeërs is van groot belang, voor zowel de Aramese als de Turkse gemeenschap. De Tweede Kamer heeft middels twee moties de genocide van 1915 formeel erkend waarbij de Tweede Kamer expliciet verwees naar de Arameeërs (zie bijlage). Naast deze erkenning herdenken wij als Comité 1915 jaarlijks de genocide op Arameeërs. Juist de laatste jaren nemen steeds meer Turkse Nederlanders deel aan onze herdenkingen. We zijn dan ook overtuigd dat we de weg van dialoog en verzoening kracht kunnen bijzetten door het plaatsen van dit monument in aanwezigheid van Turkse Nederlanders. Wij staan dan ook te allen tijde open voor een gesprek met Turkse organisaties uit Enschede.

Tijdens het gesprek van 25 april jl. heeft onze delegatie de indruk gekregen dat u niet volledig geïnformeerd bent inzake het Comité 1915 en de Aramese organisaties in Twente. Daarom willen wij u hierover nader informeren. Het Comité 1915 is een samenwerkingsverband van Aramese organisaties in Twente met als doel de genocide op Arameeërs te herdenken in Nederland en de Nederlandse bevolking nader te informeren over deze genocide. Het Comité 1915 organiseert diverse activiteiten die betrekking hebben op de genocide op Arameeërs waaronder herdenkingen, tentoonstellingen en lezingen³. In Twente wonen circa 20.000 Aramese Nederlanders. Aan het Comité 1915 nemen de onderstaande organisaties deel:

- De Aramese Federatie Nederland
- De Aramese Beweging voor Mensenrechten (ABM)
- De Aramese televisiezender Suryoyo Sat Nederland
- De Aramese vereniging Abgar Rijssen
- Platform Aram Enschede
- De Suryoye Aramese Vereniging Oldenzaal (SAVO)
- S.C.V. Baradaeus Hengelo

De Aramese Federatie werd in 1989 opgericht om de Aramese gemeenschap in Nederland landelijk te vertegenwoordigen. De Aramese Federatie is lid van de World Council of Arameans (WCA), de wereldwijde overkoepelende organisatie van de nationale Aramese federaties. De WCA is de enige Aramese NGO die door de Verenigde Naties wordt erkend en een speciale consultatieve status⁴.

De Aramese Beweging voor Mensenrechten is een onafhankelijke mensenrechtenorganisatie die zich geweldloos inzet voor vrede en rechtvaardigheid. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens onderschrijvend, heeft de ABM tot doel elke schending van mensenrechten, en die van de Aramese bevolking in het bijzonder, internationaal bij politici en overheden aan te kaarten. Tevens werkt zij samen met andere, zowel lokale als internationale, organisaties om de belangen van de Aramese gemeenschap te behartigen.

³ <https://www.comite1915.nl/activiteiten-overzicht/>

⁴ <https://esango.un.org/civilsociety/showProfileDetail.do?method=showProfileDetails&profileCode=1861>

De Aramese televisiezender Suryoyo Sat Nederland, met een studio in Enschede, maakt onderdeel uit van de internationale Aramese televisiezender die in meer dan 80 landen, in onder meer Europa, Amerika, Azië en Australië, via de satelliet wordt uitgezonden.

Platform Aram Enschede is een algemene Aramese vereniging. Het werd in 1981 opgericht, één jaar voordat de eerste Syrisch-orthodoxe kerk in Enschede werd gesticht. In de beginjaren lag de focus vooral op het vluchtelingenvraagstuk. Daarna lag de nadruk meer op de integratie van de gemeenschap en de eigen cultuurbeleving. Platform Aram is zonder twijfel de grootste vereniging van de Aramese gemeenschap in Enschede en is gevestigd naast de Syrisch-orthodoxe St. Jacobkerk

S.C.V. Baradaeus uit Hengelo is een lokale Aramese vereniging en belangenbehartiger met activiteiten waarvan de nadruk ligt op de Aramese cultuur en integratie. De Aramese vereniging SAVO Oldenzaal vormt de enige vereniging van de Aramese gemeenschap in Oldenzaal. De meeste Aramese inwoners van Oldenzaal zijn lid van SAVO Oldenzaal. De Aramese vereniging Abgar is gevestigd in Rijssen en is net als SAVO de enige lokale Aramese vereniging en de meeste Aramese bewoners van Rijssen zijn lid van Abgar Rijssen.

De Aramese organisaties die aangesloten zijn bij het Comité 1915 hebben een grote achterban met duizenden leden in Twente. Deze organisaties vormen zonder twijfel de grootste niet-kerkelijke samenwerkingsverband binnen de Aramese gemeenschap in Twente. Ondanks dat we kunnen rekenen om de steun van een grote meerderheid van onze gemeenschap hebben we als Comité 1915 altijd getracht iedereen erbij te betrekken met wisselend succes. In dat licht hebben we in 2015 gesproken met o.a. vertegenwoordigers van de Armeense en de Assyrische organisatie. Dit resulteerde in intensieve samenwerking met de Armeense gemeenschap. Helaas hebben de vertegenwoordigers van de Assyrische organisatie in Enschede niet willen deelnemen aan dit gezamenlijke initiatief. Recent hebben we nogmaals gesproken met vertegenwoordigers van de Assyrische organisatie tijdens een gesprek uitgenodigd om deel te nemen aan de genocideherdenking. Helaas werd onze uitnodiging beantwoord met aantekeningen die naar ons zijn verstuurd waarin bedreigd wordt om het plaatsen van het monument te “blokkeren”. Dit in tegenstelling tot de afstemming die we hebben gehad met aartsbisschop van de Syrisch-orthodoxe kerk in Nederland Zijne Excellentie Polycarpus Augin Aydin die zich positief opstelde.

Wij willen u tevens informeren dat we zowel de organisaties die aangesloten zijn bij het Comité 1915 als het Comité van aanbeveling hebben geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen. Het Comité van aanbeveling bestaat uit de onderstaande personen die sterke verbondenheid hebben getoond met de erkenning en herdenking van de genocide op Arameeërs:

- Europarlementariër Annie Schreijer-Pierik
- Europarlementariër Peter van Dalen
- Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt
- Opperrabbijn Binyomin Jacobs
- Aartspriester Paulus Akman

Wij zijn ervan overtuigd dat er geen gegronde reden is om het plaatsen van het monument ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de genocide op Arameeërs uit te stellen. Wij hebben op basis van het gewekte vertrouwen actie ondernomen om het monument te kunnen plaatsen voor 15 juni aanstaande. Daarnaast is er aantoonbaar groot draagvlak onder de Aramese gemeenschap in Nederland voor dit monument. Ook is er expliciete steun vanuit maatschappelijke, wetenschappelijke en politieke hoek. Tenslotte vinden wij dat wij in Nederland geen gehoor moeten geven aan druk van de Turkse overheid.

Wij verzoeken u daarom om het plaatsen van het monument niet uit te stellen en ons uiterlijk 12 mei aanstaande hierover te berichten.

Hoogachtend,
namens het Comité 1915

1

Voorzitter Aramese Federatie Nederland

EMBARGO tot publicatie brief met rapport door college

Verslag EXTRA presidiumvergadering op woensdag 17 mei 2023 van 17.00 - 18.40 uur

Aanwezig: Hadassa (plv vz), Bart, Piet, Yara, Hidde, Gertjan, Erik, Judith, Hans (plv), Mart (plv), Malkis, Niels, Kees, Alfons en Rolf

Voorts aanwezig (bij punt Genocidemonument): Burgemeester en Huub Egberink (plv hoofd veiligheid)

Afwezig (mkg): Herman, Barry (wordt vervangen), Ton (wordt vervangen) en Morgan.

Opening en mededelingen

5 [Redacted text block]

Presentatie rapport Berenschot

5 [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Vervolgproces onderzoek Berenschot

5

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Follow up zwembaddiscussie en motie van afkeuring

5

[Redacted text block]

Genocidemomument

De burgemeester is aanwezig hierbij, samen met Huub Egberink (plv hoofd veiligheid)

Roelof schetst kort het proces tot nu toe:

1. Het formele verzoek vanuit Arrameense gemeenschap plaatsing monument in park in B&W (vergunning). Ligt positief ambtelijk advies bij, maar hij pakt het toch even op ivm de gevoeligheid.
2. Burgemeester pakt het in zijn OOV portefeuille op, vanwege gevolgen van meningsverschillen tussen verschillende betrokken groeperingen, en zijn eigen ervaring met deze herdenkingen. Volgen gesprekken, die goed zijn maar af en toe ook heftig.
3. Burgemeester heeft contact met Turkse consul in Deventer: ligt er gevoelig, maar consul heeft begrip voor de situatie (agv 15.000 betrokkenen)

4. Ook S.O. aartsbisschop geeft aan: dit is echte wens en leeft ook echt in achterban
5. Vergunningaanvraag wordt dus doorgezet
6. Vervolgens boze reacties uit mn assyrische gemeenschap, maar ook Turks. Ook consul heel boos. En ondanks dat schatting dat 80-90 van de gemeenschap nog steeds verzoek ondersteunt.
7. Welstand adviseert: plek bij ingang Volkspark wel erg dicht bij oorlogsmonument. Er wordt door welstand andere plek in Volkspark gevonden.
8. Er wordt bemiddeling gedaan: arrameense gemeenschap moet zelf instemming zien te zoeken ook bij assyrische gemeenschap.
9. Turkse gemeenschap nog steeds tegen, ontkent de genocide. Burgemeester brengt hier het democratisch perspectief in. Niettemin is kwestie ook hier moeilijk oplosbaar.
10. Er volgt dus een kleine, stevige demonstratie én ene grote en meer begeleide demonstratie.
11. Afspraak blijft: we komen hier onderling zelf uit, los van de opvattingen van elders.

In de discussie die kort volgt, wordt de lijn ondersteund om hier geen invloed van buitenaf toe te laten. De tafel van vrede is wisselend van samenstelling, en is niet geschikt om het onderliggende geschil op te lossen (de genocidekwestie). Voor de raad is er eigenlijk geen rol, het college en burgemeester zijn bevoegd en aan zet. Met betrekking tot de omgang met de reacties en oproepen naar de raad en zijn leden: ook hier voorstel: wij gaan er niet over, u moet zich voegen bij ... (college/burgemeester).

Einde: 18.40 uur

1

Van: 1
Verzonden: dinsdag 23 mei 2023 07:52
Aan: 1
Onderwerp: FW: stavaza Monument (deel 1)

Hoi 1

5

Aandachtspunt vwb spanningen tussen Turkse en Suryoye worden vooral jongeren genoemd (social media etc)
 Met name Turkse jongeren (20 -) zouden zich ongenueanceerd uitlaten over het feit dat "hun voorouders moordenaars" zouden zijn.
 De wat ouderen "zijn het er niet mee eens" maar daar zegt men geen problemen te verwachten.

Wellicht is het een idee om eens te kijken of de spanningen onder jongeren die er eventueel zouden zijn (of komen) herkend worden in het (middelbaar) onderwijs.....

Met vriendelijke groet,

1

GEMEENTE ENSCHEDE

www.enschede.nl

Postbus 20 7500 AA Enschede

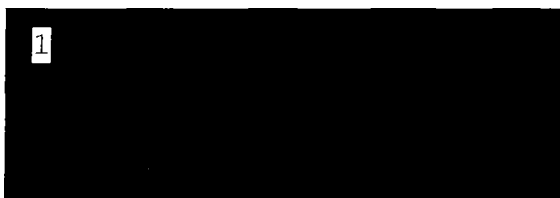
 ENSCHEDÉ

Dit e-mailbericht, inclusief eventueel toegevoegde bijlage(n), is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Openbaarmaking, vermenigvuldiging en of verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u dit e-mailbericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt u verzocht de afzender hiervan te informeren en het bericht te verwijderen.

Van: 1 [redacted]
Verzonden: maandag 22 mei 2023 14:07
Aan: 1 [redacted]@enschede.nl>
Onderwerp: RE: stavaza Monument (deel 1)

Daar is nu niet over gesproken.
Ik ga met de vraag aan de slag....je hoort

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE ENSCHEDE

w www.enschede.nl

Postbus 20 7500 AA Enschede

Dit e-mailbericht, inclusief eventueel toegevoegde bijlage(n), is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Openbaarmaking, vermenigvuldiging en of verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u dit e-mailbericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt u verzocht de afzender hiervan te informeren en het bericht te verwijderen.

Van: 1 [redacted]@enschede.nl>
Verzonden: maandag 22 mei 2023 14:03
Aan: 1 [redacted]@enschede.nl>
Onderwerp: RE: stavaza Monument (deel 1)

Dankjewel 1 [redacted]

Mijnvraag gaat ook vooral over toename van spanningen tussen Turkse en Suryoye inwoners, zijn daar signalen van?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

GEMEENTE ENSCHEDE

[Redacted]

w www.enschede.nl

Postbus 20 7500 AA Enschede

Dit e-mailbericht, inclusief eventueel toegevoegde bijlage(n), is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Openbaarmaking, vermenigvuldiging en of verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u dit e-mailbericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt u verzocht de afzender hiervan te informeren en het bericht te verwijderen.

Van: 1 [Redacted]@enschede.nl>

Verzonden: maandag 22 mei 2023 13:52

Aan: 1 [Redacted]@enschede.nl>

Onderwerp: stavaza Monument (deel 1)

1 [Redacted]

5 [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5

Met vriendelijke groet,

1

GEMEENTE ENSCHEDE

1

w www.enschede.nl

Postbus 20 7500 AA Enschede

Dit e-mailbericht, inclusief eventueel toegevoegde bijlage(n), is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Openbaarmaking, vermenigvuldiging en/of verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u dit e-mailbericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt u verzocht de afzender hiervan te informeren en het bericht te verwijderen.

Dit e-mailbericht, inclusief eventueel toegevoegde bijlage(n), is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Openbaarmaking, vermenigvuldiging en/of verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u dit e-mailbericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt u verzocht de afzender hiervan te informeren en het bericht te verwijderen.

Van: 1 [redacted]@minbuza.nl>

Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:20

Aan: 1 [redacted]@enschede.nl>

CC: [redacted]@minbuza.nl>; [redacted]@minbuza.nl>; [redacted]@minbuza.nl>

Onderwerp: RE: 1e stap dialoog in Enschede

Heel veel dank 1 [redacted]

5 [redacted]

[redacted] Verdrag van Wenen, Woo n.v.t. [redacted]

[redacted]

[redacted]

Groeten,

[redacted]

From: 1 [redacted]@enschede.nl>

Sent: vrijdag 9 juni 2023 11:58

To: 1 [redacted]@minbuza.nl>; [redacted]@minbuza.nl>; [redacted]@minbuza.nl>

Subject: 1e stap dialoog in Enschede

2 [redacted]

[redacted]

[redacted]

<https://dekanntekening.nl/wereld/hoe-arameeers-en-turken-in-enschede-in-gesprek-gaan-over-genocide/>

Met vriendelijke groet,

1 [redacted]

GEMEENTE ENSCHEDE

w www.enschede.nl

Postbus 20 7500 AA Enschede

Dit e-mailbericht, inclusief eventueel toegevoegde bijlage(n), is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Openbaarmaking, vermenigvuldiging en of verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u dit e-mailbericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt u verzocht de afzender hiervan te informeren en *het bericht te verwijderen*.

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Agenda 29 juni 2023		
1	Opening	
2	5	
3	5	5
4	5	5
5	5	
6	5	
7	5	
8	Stand van zaken Turkse gemeenschap/Consul	
9	5	5
10	2	
11	5	
12	5	

Agenda 29 juni 2023		
1	Opening Aanwezig: 5 	
2	5 	
3	5 	5
4	5 	
5	5 	

	5	
6	5	
7	5	
8	Stand van zaken Turkse gemeenschap/Consul -Er is weer contact geweest bij de moskee. -Vanuit Turkse kant wel signalen dat het nog leeft.	
9	5	
10	2	
11	5	
12	5	
14	5	

1

Wie is de aanvrager wil 1 weten?

Evt persbericht is in de maak

1 het is extra pijnlijk als het in de openbare ruimte komt (itt tot Almelo)
Is dit wel verstandig? (8000 Turken in Enschede; geeft dit aanstoot etc)

Wie is de aanvrager en waar komt het monument?

Er kunnen problemen uit voortkomen; het kan polariserend werken. Vooral de jongeren (die zijn wat feller)

Advies gegeven om de zorgen kenbaar te maken richting gemeentebestuur.

1: ik ben inwoner van Enschede, het is nu zo mooi en vredig in Enschede, dat mag niet verstoord worden. Een gesprek met de bgm, gaat ook helpen om naar de achterban uit te leggen dat men de verantwoordelijkheid wordt genomen.